

**ІНСТИТУТ ЗАКОНОДАВСТВА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ**

**РЕФЕРАТИВНИЙ ОГЛЯД
ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПРАВА**

Випуск 11

(липень – вересень 2008 р.)

Київ – 2008

УДК 341:061.1ЄС

ББК 67.412(4)

P45

СЕРІЯ «РЕФЕРАТИВНИЙ ОГЛЯД ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПРАВА»

*Серію рекомендовано до друку Вченою радою Інституту законодавства
Верховної Ради України (Протокол № 9 від 26 жовтня 2006 р.)*

За загальною редакцією В.О. Зайчука,
Керівника Апарату Верховної Ради України,
академіка АПН України

Реферативний огляд європейського права / За заг. ред.
P45 В.О. Зайчука. – Вип. 11. – К., 2008. – 55 с.

ISBN 966-7024-82-2

Серію «Реферативний огляд європейського права» підготовлено Інститутом законодавства Верховної Ради України з метою оперативного системного інформування державних органів, наукових установ та громадськості щодо прийняття європейських законодавчих актів, розвитку європейської правової доктрини та судової практики ЄС.

Серію розраховано на народних депутатів України, депутатів місцевих рад, працівників секретаріатів комітетів і фракцій Верховної Ради України, помічників-консультантів народних депутатів України, а також фахівців, які працюють у сфері адаптації національного законодавства до норм європейського права.

УДК 341:061.1ЄС

ББК 67.412(4)

ISBN 966-7024-82-2

© Інститут законодавства Верховної Ради України, 2008

РЕЗЮМЕ ЗБІРНИКА

У першому розділі огляду подаються короткі анотації новоухвалених актів Ради Європи. Зокрема, у третьому кварталі 2008 року увагу РЄ було зосереджено на питаннях стану демократії в Європі, запобігання насильству стосовно дітей, сприяння розвитку багатомовності в Європі, а також працевлаштування мігрантів.

Другий розділ містить короткі анотації директив, регламентів, рекомендацій та рішень інституцій Європейського Союзу, а також інших документів ЄС, що були прийняті у цей період.

Третій розділ збірника присвячено судовій практиці Європейського суду з прав людини за скаргами проти України. За липень – вересень 2008 року Європейський суд з прав людини ухвалив 12 рішень (5 – англійською та 7 – французькою мовами) за скаргами громадян України на порушення прав на справедливий судовий розгляд, що здебільшого стосувалося невиконання рішень національних судів та затягування судових розглядів.

Четвертий розділ огляду містить резюме матеріалів про міністерські зустрічі на рівні ЄС, на яких обговорювалися питання боротьби з тероризмом, імміграції, конкурентоспроможності, обміну даними з Інтерполом щодо викрадених та втрачених паспортів та нової угоди про зміну клімату. Також висвітлюються події, що мали місце на міжнародному рівні, зокрема, надзвичайне засідання Європейської Ради з обговорення ситуації в Грузії, саміт Україна – ЄС тощо.

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК ОСНОВНИХ АБРЕВІАТУР ТА ТЕРМІНІВ.....	8
I. АКТИ РАДИ ЄВРОПИ	10
ДОКУМЕНТИ ПАРЛАМЕНТСЬКОЇ АСАМБЛЕЇ	10
<i>Резолюція 1617 (2008) від 25 червня 2008 р. «Про стан демократії в Європі. Особливі виклики, що стоять перед європейськими демократіями: питання різноманітності та міграції».....</i>	10
<i>Резолюція 1618 (2008) від 25 червня 2008 р. «Про стан демократії в Європі. Заходи щодо покращення участі мігрантів у демократичних процесах».....</i>	10
<i>Резолюція 1619 (2008) від 25 червня 2008 р. «Про стан демократії в Європі. Функціонування демократичних інституцій та прогрес моніторингової процедури Асамблеї» .</i>	11
<i>Резолюція 1624 (2008) від 27 червня 2008 р. «Про запобігання першій формі насильства над дітьми: відмова від них після народження».....</i>	12
<i>Рекомендація 1839 (2008) від 25 червня 2008 р. «Про стан демократії в Європі. Особливі виклики, що стоять перед європейськими демократіями: питання різноманітності та міграції».....</i>	13
<i>Рекомендація 1840 (2008) від 25 червня 2008 р. «Про стан демократії в Європі. Заходи щодо покращення участі мігрантів у демократичних процесах».....</i>	14
<i>Рекомендація 1841 (2008) від 25 червня 2008 р. «Про стан демократії в Європі. Функціонування демократичних інституцій та прогрес моніторингової процедури Асамблеї» .</i>	15
ДОКУМЕНТИ КОМІТЕТУ МІНІСТРІВ.....	17
<i>Рекомендація (2008)7 від 2 липня 2008 р. «Про використання Спільної європейської референтної структури Ради Європи для мов та сприяння багатомовності».....</i>	17
<i>Рекомендація (2008)8 від 2 липня 2008 р. «Про визнання юрисдикції Міжнародного суду».....</i>	19
<i>Рекомендація (2008)10 від 10 липня 2008 р. «Про покращення доступу мігрантів та осіб іммігрантського походження до працевлаштування».....</i>	19
II. ЗАКОНОДАВСТВО ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ.....	21
<i>Рішення Комісії від 13 червня 2008 року про створення Експертної групи з питань кредитних історій (2008/542/ЄС).</i>	21

<i>Рішення Комісії від 16 червня 2008 року стосовно створення Дорадчого комітету з питань рівних можливостей для жінок та чоловіків (кодифікована версія) (2008/590/ЄС).....</i>	<i>21</i>
<i>Директива 2008/57/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 17 червня 2008 року про операційну сумісність системи залізничного транспорту у Співтоваристві (нова редакція)...</i>	<i>22</i>
<i>Регламент (ЄС) № 593/2008 Європейського Парламенту та Ради від 17 червня 2008 року стосовно права, що застосовується до договірних зобов'язань (Рим I).....</i>	<i>22</i>
<i>Регламент (ЄС) № 689/2008 Європейського Парламенту та Ради від 17 червня 2008 року стосовно експорту та імпорту небезпечних хімікатів.....</i>	<i>23</i>
<i>Рішення № 626/2008/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 30 червня 2008 року про відбір та надання дозволів для систем, що забезпечують мобільні супутникові послуги (МСП/МСС).....</i>	<i>23</i>
<i>Рішення Комісії від 30 червня 2008 року про Консультативний форум з екодизайну (2008/591/ЄС).....</i>	<i>24</i>
<i>Рекомендація Комісії від 2 липня 2008 року про транскордонну операційну сумісність систем електронних медичних карток (2008/594/ЄС).....</i>	<i>24</i>
<i>Регламент (ЄС) № 763/2008 Європейського Парламенту та Ради від 9 липня 2008 року про переписи населення та житла</i>	<i>25</i>
<i>Регламент (ЄС) № 764/2008 Європейського Парламенту та Ради від 9 липня 2008 року, що встановлює процедури щодо застосування певних національних технічних правил до продукції, яка законно продається в іншій державі-члені, а також скасовує Рішення № 3052/95/ЄС.....</i>	<i>26</i>
<i>Регламент (ЄС) № 767/2008 Європейського Парламенту та Ради від 9 липня 2008 року стосовно Візової інформаційної системи (ВІС) та обміну даними між державами-членами щодо короткотермінових віз (Регламент ВІС).....</i>	<i>26</i>
<i>Рішення № 768/2008/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 9 липня 2008 року про спільні рамки для розміщення на ринку продуктів та скасування Рішення Ради 93/465/ЄЕС.....</i>	<i>27</i>
<i>Регламент Ради (ЄС) № 734/2008 від 15 липня 2008 року про захист уразливих морських екосистем у відкритому морі від несприятливого впливу підводного риболовецького обладнання</i>	<i>28</i>
<i>Рішення Ради від 15 липня 2008 року про настанови для політик зайнятості держав-членів (2008/618/ЄС).....</i>	<i>28</i>

Регламент Ради (ЄС) № 717/2008 від 17 липня 2008 року, що запроваджує процедуру Співтовариства для управління кількісними квотами (кодифікована версія).....	29
Рішення Комісії від 5 серпня 2008 року про створення дорадчої структури Наукових комітетів та експертів у сфері безпеки споживачів, охорони здоров'я та довкілля, а також скасування Рішення 2004/210/ЄС (2008/721/ЄС).....	29
Регламент Комісії (ЄС) № 820/2008 від 8 серпня 2008 року, що встановлює заходи для імплементації спільних базових стандартів з авіаційної безпеки.....	30
Директива 2008/68/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 24 вересня 2008 року щодо внутрішніх перевезень небезпечних товарів	30
III. ПРАКТИКА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ ЗА СКАРГАМИ ПРОТИ УКРАЇНИ	32
Рішення Європейського суду з прав людини у справі «ПАВЛОВСЬКА проти України» від 3 липня 2008 р. (заява № 36949/02).....	32
Рішення Європейського суду з прав людини у справі «ЛЕОНТЮК проти України» від 22 липня 2008 р. (заява № 3687/05).....	33
Рішення Європейського суду з прав людини у справі «ФЬОДОРОВ проти України» від 22 липня 2008 р. (заява № 23906/05).....	34
Рішення Європейського суду з прав людини у справі «ГАЄВСКАЯ проти України» від 24 липня 2008 р. (заява № 9165/05).....	35
Рішення Європейського суду з прав людини у справі «КРІПАК проти України» від 25 вересня 2008 р. (заява № 6164/05).....	36
IV. РОЗВИТОК ДОКТРИНИ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПРАВА	38
Робоча програма французького головування.....	38
Обговорення в ЄС поданого французьким головуванням Пакту щодо імміграції.....	39
Неофіційна міністерська зустріч з питань конкурентоспроможності.....	41
Міністерська конференція СОР.....	43
ЄС загрожує США візовими санкціями	43
Результати чергового засідання Ради юстиції та внутрішніх справ	44

<i>Європейська Комісія ухвалила другий звіт про функціонування Спільної Позиції Ради 2005/96/ЮВС щодо обміну даними з Інтерполом стосовно викрадених та втрачених паспортів....</i>	<i>46</i>
<i>Європейська Комісія започатковує громадське обговорення нової угоди зі зміни клімату.....</i>	<i>47</i>
<i>Розгляд державами – членами ЄС Директиви щодо обов’язкового аудиту фірм з третіх країн.....</i>	<i>48</i>
<i>Зустріч з обговорення Глобальної угоди зі зміни клімату.....</i>	<i>49</i>
<i>Надзвичайне засідання Європейської Ради з обговорення ситуації в Грузії.....</i>	<i>50</i>
<i>Саміт Україна – ЄС.....</i>	<i>52</i>
<i>Узгодження положень Директиви щодо «синьої картки» стосовно умов прийняття на роботу висококваліфікованих працівників-мігрантів у державах – членах ЄС.....</i>	<i>53</i>
<i>Ухвалення Європейським Парламентом законодавства у сфері боротьби з тероризмом.....</i>	<i>54</i>

ПЕРЕЛІК ОСНОВНИХ АБРЕВІАТУР ТА ТЕРМІНІВ

Договір ЄС – Договір про заснування Європейського Співтовариства.

Євратом – Європейське Співтовариство з атомної енергії.

Європейська Рада – міждержавна складова Європейського Союзу, до якої входять глави держав чи урядів країн – членів ЄС та Голова Європейської Комісії. Європейська Рада збирається щонайменше двічі на рік під головуванням керівника держави чи уряду держави-члена, що головує в Раді.

Європейське Співтовариство (Співтовариство) – засновано згідно з Римським договором 1957 р. З 1993 р. цей термін було витіснено із загального вжитку терміном «Європейський Союз», тепер він застосовується для позначення держав-членів, які утворюють Європейський Союз.

Європейський суд – Європейський суд з прав людини.

Європейські Співтовариства – Європейське Співтовариство з Атомної Енергії, Європейське Співтовариство з вугілля та сталі та Європейське Економічне Співтовариство. Внаслідок їх злиття у 1967 р. цими трьома Співтовариствами керують єдині інституції, тому часто їх називають узагальнено «Європейське Співтовариство». Відколи у 2002 р. Європейське Співтовариство з вугілля та сталі припинило існування, фактично залишилось два Європейських Співтовариства.

ЄЕП – Європейський економічний простір.

ЄП – Європейський Парламент. Одна з п'яти інституцій (разом із Радою, Комісією, Судом Європейських Співтовариств та Рахунковою палатою) Європейського Співтовариства. Є асамблеєю представників держав – членів ЄС, обирається прямим загальним голосуванням.

ЄПС – Європейська політика сусідства.

ЄПБО – Європейська політика безпеки та оборони.

ЄС – Європейський Союз. Заснований згідно з Договором про Європейський Союз 1993 р. (інші назви – Маастрихтський договір, Договір про ЄС або ДЄС).

КМ (Комітет міністрів) – Комітет міністрів Ради Європи.

Комісія (Європейська Комісія) – одна з п'яти інституцій Європейського Співтовариства.

НАТО – Організація Північноатлантичного договору.

ОЕСР – Організація економічного співробітництва та розвитку.

ПАРЄ – Парламентська асамблея Ради Європи.

Рада (Рада ЄС) – одна з п'яти інституцій Європейського Співтовариства.

РБ ООН – Рада Безпеки Організації Об'єднаних Націй.

РЄ – Рада Європи.

СЕР – Світова енергетична рада.

СЄД – Серія Європейських Договорів Ради Європи.

СЗБП – Спільна зовнішня та безпекова політика («другий стовп» Європейського Союзу).

СОТ – Світова організація торгівлі.

Суд ЄС – Суд Європейських Співтовариств. Одна з п'яти інституцій Європейського Співтовариства.

«Тройка» (ЄС) – складається з держави-члена, яка головує у Раді, держави-члена, яка головувала попередні шість місяців, та держави-члена, яка головуватиме наступні шість місяців. Термін походить від назви старовинної руської запряжки з трьох коней.

ЮВС – співпраця у сфері юстиції та внутрішніх справ (ЮВС) (Частина VI Договору ЄС), що є разом з Європейськими Співтовариствами та спільною зовнішньою та безпековою політикою (СЗБП) одним із «трьох стовпів» підвалини «архітектури» об'єднаної Європи, визначених Договором ЄС. Метою співпраці у сфері ЮВС є практичне втілення принципу вільного пересування осіб.

ФРОНТЕКС (FRONTEX) – Європейське Агентство з управління операційним співробітництвом у сфері зовнішніх кордонів між державами – членами ЄС.

I. АКТИ РАДИ ЄВРОПИ

ДОКУМЕНТИ ПАРЛАМЕНТСЬКОЇ АСАМБЛЕЇ

Резолюція 1617 (2008) від 25 червня 2008 р. «Про стан демократії в Європі. Особливі виклики, що стоять перед європейськими демократіями: питання різноманітності та міграції»

Resolution 1617 (2008) State of democracy in Europe.

Specific challenges facing European democracies: the case of diversity and migration

Асамблея вважає, що культурна різноманітність є обов'язковою умовою розвитку сучасного демократичного суспільства та неминучим наслідком модернізації, глобалізації та лібералізації економіки і змін демографічного складу. Основною причиною культурної різноманітності в європейських націях-державках є міграція.

ПАРЄ закликає держави – члени Ради Європи спростити доступ мігрантів до набуття громадянства, скасувати, за окремими винятками, обмеження на подвійне громадянство в країнах, де такі обмеження існують, підписати та/або ратифікувати Європейську Конвенцію про громадянство, а також розглянути питання надання жінкам-мігрантам правового статусу, незалежного від статусу їх подружжя. Асамблея радить розглянути питання надання права голосу та права балотуватися на місцевому та регіональному рівнях громадянам держав – членів Ради Європи, які законно проживають у країні, як перший крок до надання таких прав усім іноземцям, які законно проживають у країні, незалежно від країни їх походження. Також пропонується до розгляду питання щодо вилучення з Європейської Конвенції з прав людини статті 16, яка дозволяє обмежувати мирну політичну діяльність іноземців.

Резолюція 1618 (2008) від 25 червня 2008 р. «Про стан демократії в Європі. Заходи щодо покращення участі мігрантів у демократичних процесах»

Resolution 1618 (2008) State of democracy in Europe.

Measures to improve the democratic participation of migrants

За даними Міжнародної організації з міграції у Європі нараховується понад 64,1 млн мігрантів і їх кількість постійно

збільшується, відповідно зростає й потреба забезпечити мігрантам «справедливу частку» участі у демократичних процесах в Європі.

З огляду на це ПАРЄ закликає держави – члени Ради Європи сприяти інтеграційним процесам, вважаючи їх запорукою спрощення участі у демократичних процесах як жінок, так і чоловіків. Необхідно просувати інтеграцію як недискримінаційний двосторонній процес, виключно заходами, спрямованими на подолання расизму та дискримінації, а також сприяти включеності мігрантів у суспільне життя.

ПАРЄ наголошує на важливості здобуття мігрантами освіти та вивчення мови приймаючої країни. Країни також мають забезпечити рівний правовий захист мігрантів та визнання їхніх прав, створення «соціальних мостів» між громадами, розвивати соціальні зв'язки між ними та створити основу для їх залучення до суспільного життя.

Асамблея закликає до сприяння соціальній адаптації за місцем роботи, безпеці працевлаштування, гнучкості у зміні місця роботи та отриманні дозволу на роботу, а також до визнання кваліфікації мігрантів; рекомендує ввести політику надання мігрантам робочих місць у державному секторі. Асамблея наполягає на підписанні та ратифікації Міжнародної конвенції про захист прав усіх трудящих-мігрантів і членів їхніх сімей. Важливим є також забезпечення доступності для мігрантів якісного житла.

ПАРЄ закликає ЄС підтримати через Фонд європейської інтеграції проекти, спрямовані на інтеграцію та залучення мігрантів до демократичних процесів. Також Асамблея пропонує політичним партіям включати до своїх виборчих списків кандидатів різного етнічного походження.

Резолюція 1619 (2008) від 25 червня 2008 р. «Про стан демократії в Європі. Функціонування демократичних інституцій та прогрес моніторингової процедури Асамблеї»

Resolution 1619 (2008) State of democracy in Europe.

Functioning of democratic institutions in Europe and progress of the Assembly's monitoring procedure

Парламентська асамблея Ради Європи відзначила роботу, проведenu Комітетом з виконання державами – членами Ради

Європи своїх обов'язків і зобов'язань у напрямі консолідації демократичних інституцій.

Скориставшись прискореною процедурою оцінки стану справ у згаданих країнах на основі останніх моніторингових доповідей, Асамблея висловила, зокрема, своє ставлення до розпуску Парламенту в Україні у квітні 2007 р.

Асамблея наголосила на необхідності посилити в Україні парламентський контроль за виконавчою владою та покращити систему стримувань та противаг, а також провести конституційну реформу. Україні було рекомендовано провести виборчу реформу, зокрема упорядкувати списки виборців та скасувати норми, за якими особи, які виїжджають за кордон у передвиборний період, виключаються зі списку виборців в Україні.

Асамблея також зауважила, що корупція залишається головною проблемою практично в усіх державах-членах, що перевірялися, і тому необхідним є ухвалення антикорупційних стратегій та імплементація планів дій.

Крім того, наголошувалося на необхідності створення громадського теле- та радіомовлення.

ПАРЄ стурбована тим, що в Україні, зокрема, надходження до місцевих бюджетів часто не відповідають принципу децентралізації повноважень та розподіляються нерівномірно.

Резолюція 1624 (2008) від 27 червня 2008 р. «Про запобігання першій формі насильства над дітьми: відмова від них після народження»

Resolution 1624 (2008) Preventing the first form of violence against children: abandonment at birth

Парламентська асамблея усвідомлює, що проблема відмови від дітей, особливо від новонароджених, завжди існувала і буде існувати.

ПАРЄ закликає держави-члени сконцентрувати їх сімейну політику на основоположному принципі поваги до прав дітей. Асамблея рекомендує надавати підтримку вагітним жінкам та молодим матерям і батькам шляхом впровадження певних заходів медико-соціального моніторингу вагітності, захисту від вірусу ВІЛ/СНІД та заходів із запобігання передачі вірусу від матері до

дитини, а також допомоги під час пологів та у післяпологовий період.

ПАРЄ наголошує на необхідності визнати за жінками право більш легкого та законного доступу до гендерних прав та послуг у сфері охорони репродуктивного здоров'я. Держави-члени мають приділяти більше уваги таким особливо незахищеним групам молодих жінок та дівчат, як жінки-мігранти, жінки, заражені вірусом ВІЛ/СНІД, та жінки, що належать до національних меншин.

ПАРЄ закликає держави-члени розробити політику попередження у сфері боротьби з відмовами від новонароджених дітей.

Для боротьби з торгівлею новонародженими Асамблея рекомендує ввести для батьків обов'язкову безкоштовну реєстрацію новонароджених, а також закликає держави-члени запровадити прозорі процедури передачі новонароджених для національного та міжнародного усиновлення.

Рекомендація 1839 (2008) від 25 червня 2008 р. «Про стан демократії в Європі. Особливі виклики, що стоять перед європейськими демократіями: питання різноманітності та міграції»

Recommendation 1839 (2008) State of democracy in Europe.

Specific challenges facing European democracies: the case of diversity and migration

Парламентська асамблея Ради Європи рекомендує гармонізувати системи держав – членів Ради Європи для збору та обробки даних про мігрантів, а також розробити настанови щодо реєстрації та статусу іноземних резидентів, які постійно законно проживають на території країн Ради Європи.

ПАРЄ зазначає важливість сприяння зменшенню обмежень у доступі до громадянства та гармонізації правил щодо голосування і політичних прав іноземців на території держав – членів Ради Європи. ПАРЄ рекомендує провести дослідження участі мігрантів у політичному житті з урахуванням гендерного фактора.

Рекомендація 1840 (2008) від 25 червня 2008 р. «Про стан демократії в Європі. Заходи щодо покращення участі мігрантів у демократичних процесах»

Recommendation 1840 (2008) State of democracy in Europe.

Measures to improve the democratic participation of migrants

У своїй Рекомендації Асамблея визнає, що рівень участі у демократичних процесах як чоловіків, так і жінок – мігрантів залишається низьким. Необхідно вжити заходів для покращення ситуації, у т. ч. інтеграційних заходів, що сприяють участі мігрантів у демократичному житті суспільства.

ПАРЄ рекомендує Комітету міністрів держав – членів Ради Європи надати відповідні інструкції:

- Європейському Комітету з місцевої та регіональної демократії та його Комітету експертів з питань демократичної участі і публічної етики на місцевому та регіональному рівнях – щодо аналізу імплементації всіма державами – членами Ради Європи стандартів, встановлених Конвенцією про участь іноземців у суспільному житті на місцевому рівні, та вивчення перешкод для ратифікації цієї Конвенції;
- Європейському Комітету з питань міграції – щодо вивчення того, яким чином інтеграційні програми та програми рівного ставлення та рівних можливостей мають бути адаптовані державами-членами для сприяння участі мігрантів у демократичних процесах;
- Наглядовому комітету з прав людини – щодо вивчення обмежень політичних та інших основоположних прав мігрантів;
- Європейському комітету з правової співпраці – щодо перевірки імплементації стандартів Європейської конвенції про громадянство та стану її ратифікації;
- Наглядовому комітету з питань рівності між жінками та чоловіками – щодо оцінювання участі жінок та чоловіків – мігрантів різного етнічного походження у демократичних процесах в рамках моніторингу виконання Рекомендації Rec(2003)3 Комітету міністрів державам-членам про збалансовану участь жінок та чоловіків у виробленні політичних та державних рішень.

Також Асамблея закликає Європейську Комісію за демократію через право до вивчення конституційних перешкод у наданні мігрантам права голосу, а Європейську Комісію проти расизму та нетерпимості – до моніторингу проявів дискримінації, расизму та нетерпимості, що є основними перешкодами для участі мігрантів у демократичних процесах.

Рекомендація 1841 (2008) від 25 червня 2008 р. «Про стан демократії в Європі. Функціонування демократичних інституцій та прогрес моніторингової процедури Асамблеї»

Recommendation 1841 (2008) State of democracy in Europe.

Functioning of democratic institutions in Europe and progress of the Assembly's monitoring procedure

Парламентська асамблея схвалює значну роботу, проведену інституціями з прав людини та моніторинговими органами Ради Європи, а також *acquis*, яке вони створювали протягом років, та рекомендує Комітету міністрів:

- враховувати у власних періодичних звітах висновки, що містяться у резолюціях та рекомендаціях, схвалених Асамблеєю з урахуванням моніторингових звітів по країнах;
- посилити існуючі програми сприяння для надання допомоги державам-членам у виконанні їх зобов'язань перед Радою Європи шляхом розподілу між ними відповідних фінансових ресурсів та використання, за необхідності, донорських джерел фінансування;
- продовжити роботу з державами-членами щодо розвитку нових цільових програм співробітництва для подальшого посилення демократичних інституцій, використання в повному обсязі фінансових інструментів інших міжнародних організацій, особливо ЄС;
- гарантувати безпосереднє включення до програми роботи організації результатів досліджень та рекомендацій моніторингових органів Ради Європи та інституцій з прав людини;
- забезпечити інституції з прав людини та моніторингові органи Ради Європи необхідними ресурсами для посилення

процедур перевірки виконання їх рекомендацій державами-членами.

Асамблея звертається до Комітету міністрів з проханням заохочувати органи влади держав-членів до запровадження або удосконалення національних механізмів забезпечення належного виконання рекомендацій моніторингових органів Ради Європи; забезпечити регулярне інформування національних парламентів про заходи, що вживаються урядами на виконання рекомендацій моніторингових органів Ради Європи, а також виконання рішень Європейського суду з прав людини.

ДОКУМЕНТИ КОМІТЕТУ МІНІСТРІВ

Рекомендація (2008)7 від 2 липня 2008 р. «Про використання Спільної європейської референтної структури Ради Європи для мов та сприяння багатомовності»

Recommendation CM/Rec(2008)7 on the use of the Council of Europe's Common European Framework of Reference for Languages (CEFR) and the promotion of plurilingualism

Метою Ради є досягнення більшої єдності між її членами шляхом прийняття спільних дій з питань освіти та культури.

Формулювання та імплементація освітньої та культурної політики у мовній сфері можуть бути спрощені шляхом укладення угод на європейському рівні для посилення співробітництва між державами-членами і між органами та інституціями у сфері освіти.

Комітет міністрів усвідомлює зростаючу потребу відповідним чином підготувати всіх європейців до протидії викликам, що їх породжує інтенсифікована міжнародна мобільність та тісніше співробітництво не лише в освітній, культурній чи науковій сферах, а й у сферах торгівлі, економіки та промисловості, та загалом у всіх сферах життя.

У документі підкреслюється політична важливість розвитку – як сьогодні, так і в майбутньому – спеціальних дій та стратегій для сприяння багатомовності, а також урізноманітнення та інтенсифікації вивчення мов у пан'європейському масштабі.

Комітет міністрів рекомендує урядам держав-членів використовувати будь-які засоби, що відповідають їх конституціям, національним, регіональним і місцевим обставинам та національним системам освіти з метою імплементації загальних принципів та заходів, викладених у цій рекомендації для сприяння розвитку їх мовної освітньої політики.

Висловлюється прохання до Генерального Секретаря РЄ довести цю Рекомендацію до уваги тих учасників Європейської культурної конвенції, які не є членами РЄ.

Національні, регіональні та місцеві органи освіти запрошуються до створення та/або підтримки умов, що сприятимуть застосуванню Спільної європейської референтної структури для мов як основного інструменту для послідовної, прозорої та багатомовної освіти задля демократичного громадянства, соціальної з'єднаності та міжкультурного діалогу.

РЄ рекомендує полегшувати співробітництво між освітніми інституціями та між державами-членами.

Також рекомендується забезпечити належну основу для взаємного визнання дипломів, що засвідчують знання іноземної/другої мови.

РЄ наполягає на впровадженні рекомендацій для диверсифікації мовного навчання у межах освітніх систем з метою підтримки та розвитку багатомовності серед мешканців Європи як засобу розширення знань та розвитку навичок задля посилення соціальної з'єднаності та міжкультурного діалогу.

Держави мають розглядати та трактувати кожен мову у навчальній програмі не ізольовано, а як частину з'єднаної багатомовної освіти, а також мають брати до уваги специфічні потреби різних груп слухачів та загальні потреби сучасних європейських суспільств.

У документі також розглядаються спеціальні заходи, спрямовані на розробку і проведення освітньої політики, розвиток освітніх програм та посібників, викладацькі тренінги та оцінювання.

РЄ наполягає на забезпеченні державами-членами того, щоб всі тести, екзаменаційні процедури та процедури оцінювання, на основі яких офіційно визнається мовна кваліфікація, повною мірою враховували відповідні аспекти використання мови та мовні можливості згідно зі Спільною європейською референтною структурою для мов та проводилися згідно з міжнародно визнаними принципами належної практики та контролю якості, а процедури, що відповідають цим тестам та іспитам згідно з загальними рівнями (A1-C2) Спільної європейської референтної структури для мов, мають здійснюватися у надійний та прозорий спосіб.

Необхідно також забезпечити оприлюднення та вільний доступ для всіх зацікавлених сторін до інформації стосовно процедур, що використовуються у системах тестування, іспитів та оцінювання щодо офіційного визнання мовної кваліфікації.

Рекомендація (2008)8 від 2 липня 2008 р. «Про визнання юрисдикції Міжнародного суду»

Recommendation CM/Rec(2008)8 on the acceptance of the jurisdiction of the International Court of Justice

Комітет міністрів Ради Європи рекомендує тим урядам держав-членів, які цього ще не зробили, визнати, без будь-яких застережень, юрисдикцію Міжнародного суду.

З цією метою у додатку до Рекомендації подаються модельні положення, що відображають зміст заяви про визнання обов'язкової юрисдикції Міжнародного суду, а також додаткові положення, що можуть бути включені до заяви про визнання юрисдикції.

Рекомендація (2008)10 від 10 липня 2008 р. «Про покращення доступу мігрантів та осіб іммігрантського походження¹ до працевлаштування»

Recommendation CM/Rec(2008)10 on improving access of migrants and persons of immigrant background to employment

Метою Ради Європи є досягнення більшої єдності між її членами. Ця мета може реалізовуватися шляхом спільних дій у сфері міграції, інтеграції та суспільних відносин.

РЄ визнає важливість внеску мігрантів та осіб іммігрантського походження в економічний розвиток держав – членів Ради Європи, а також необхідність надання їм можливості розвиватися та повністю використовувати свій потенціал, знання, навички на користь собі та суспільству, в якому вони живуть.

У документі визначаються поняття «мігрант» та «особа іммігрантського походження» як особи (громадяни певної країни, а також негромадяни), які законно проживають на території держави-члена, мають право робити це на довготривалій основі та користуватися правом законного доступу до ринку праці.

¹ Поняття «особа іммігрантського походження» в широкому сенсі стосується всіх осіб, які народилися за кордоном, проживають у приймаючій державі та рідною мовою яких є мова іншої держави. До осіб іммігрантського походження належать біженці, іммігранти та інші іноземці, у т.ч. шукачі притулку, а також особи, що народилися в приймаючій державі, батьки яких народилися за кордоном.

Комітет міністрів рекомендує урядам держав-членів з метою забезпечення якомога повнішої інтеграції мігрантів та осіб іммігрантського походження до ринку праці вжити таких заходів:

- переглянути ефективність відповідної політики та практики своїх країн, для чого створити дієву систему оцінювання та контролю ефективності;
- імплементувати заходи, що ґрунтуються на загальних принципах та настановах, встановлених у Рекомендації, а саме: загальні заходи, входження і вихід з ринку праці, наймання, кар'єрне зростання.

Державам-членам пропонується перекласти цю Рекомендацію на свої офіційні мови з тим, щоб відповідні актори повністю усвідомили її наслідки.

Рекомендація містить основні принципи, до яких належать повага культурного різноманіття суспільства та запобігання стигматизації мігрантів й осіб іммігрантського походження.

Також у Рекомендації зазначені основні заходи, що їх рекомендовано вжити державам-членам. Серед них можна виокремити заходи щодо сприяння різноманіттю та недискримінації, партнерству на ринках праці, інформуванню та підвищенню свідомості, навчанню, підготовці до входження і виходу з ринку праці, мовним тренінгам, роботі та кар'єрному зростанню тощо.

II. ЗАКОНОДАВСТВО ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

Рішення Комісії від 13 червня 2008 року про створення Експертної групи з питань кредитних історій (2008/542/ЄС)

Commission Decision of 13 June 2008 setting up an Expert Group on Credit Histories (2008/542/EC)

Цим Рішенням Комісія створює Експертну групу з питань кредитних історій (далі – Група) у складі максимум 20 фахівців, завданнями якої є: виявлення будь-яких правових, регуляторних, адміністративних та інших перешкод для обміну кредитними даними та доступу до них, а також надання пропозицій щодо шляхів та методів їх усунення. Відповідно діяльність Групи буде спрямовано на пошук рішень, які б максимізували обсяг обігу кредитних даних та водночас забезпечили високий рівень захисту споживачів.

Рішення Комісії від 16 червня 2008 року стосовно створення Дорадчого комітету з питань рівних можливостей для жінок та чоловіків (кодифікована версія) (2008/590/ЄС)

Commission Decision of 16 June 2008 relating to the setting up of an Advisory Committee on Equal Opportunities for Women and Men (Codified version) (2008/590/EC)

Цим Рішенням створюється Дорадчий комітет з питань рівних можливостей для жінок та чоловіків, який надаватиме допомогу Комісії у визначенні та імплементації напрямів діяльності Співтовариства, спрямованої на сприяння рівним можливостям для жінок та чоловіків, а також стимулюватиме безперервний обмін відповідним досвідом та практикою між державами-членами та різними зацікавленими сторонами.

Директива 2008/57/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 17 червня 2008 року про операційну сумісність системи залізничного транспорту у Співтоваристві (нова редакція)

Directive 2008/57/EC of the European Parliament and of the Council of 17 June 2008 on the interoperability of the rail system within the Community (Recast)

Метою Директиви є встановлення умов для досягнення оперативної сумісності системи залізничного транспорту в Європейському Співтоваристві у такий спосіб, який би відповідав положенням Директиви 2004/49/ЄС². Ці умови стосуються розробки, будівництва, пуску в експлуатацію, модернізації, ремонту, експлуатації та технічного обслуговування частин системи, а також професійно-кваліфікаційного рівня та умов техніки безпеки та охорони праці осіб, які займаються технічною підтримкою системи.

Ця Директива набирає чинності з наступного дня після її опублікування в «Офіційному віснику Європейського Союзу».

Регламент (ЄС) № 593/2008 Європейського Парламенту та Ради від 17 червня 2008 року стосовно права, що застосовується до договірних зобов'язань (Рим I)

Regulation (EC) No 593/2008 of the European Parliament and of the Council of 17 June 2008 on the law applicable to contractual obligations (Rome I)

Цей Регламент застосовується, у разі виникнення конфлікту правових норм, до договірних зобов'язань у цивільних та комерційних справах та не застосовується, зокрема, до адміністративних питань та питань, пов'язаних із прибутком та податками.

Регламент застосовується до договорів, укладених після 17 грудня 2009 року, набирає чинності на 20-й день з дати його опублікування в «Офіційному віснику Європейського Союзу» та застосовуватиметься з 17 грудня 2009 року, за винятком статті 26, що застосовуватиметься з 17 червня 2009 року.

² Директива 2004/49/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 29 квітня 2004 року про безпеку залізниць Співтовариства (Директива про безпеку залізниць).

Регламент (ЄС) № 689/2008 Європейського Парламенту та Ради від 17 червня 2008 року стосовно експорту та імпорту небезпечних хімікатів

Regulation (EC) No 689/2008 of the European Parliament and of the Council of 17 June 2008 concerning the export and import of dangerous chemicals

Метою цього Регламенту є імплементація Роттердамської Конвенції про процедуру попередньої обґрунтованої згоди стосовно окремих небезпечних хімічних речовин та пестицидів у міжнародній торгівлі³, підтримка колективної відповідальності та спільних зусиль щодо міжнародного руху небезпечних хімічних речовин з метою захисту здоров'я людей та довкілля від потенційної шкоди, а також сприяння екологічно прийнятному використанню небезпечних хімікатів.

Експортери та імпортери беруть на себе зобов'язання надавати інформацію стосовно обсягів хімічних речовин у міжнародній торгівлі, на які поширюється цей Регламент, що, своєю чергою, забезпечить можливості для здійснення моніторингу та оцінки впливу та ефективності викладених у ньому домовленостей.

Регламент набирає чинності наступного дня після його опублікування в «Офіційному віснику Європейського Союзу», проте його стаття 17(2) вступає в дію з 1 листопада 2008 року.

Рішення № 626/2008/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 30 червня 2008 року про відбір та надання дозволів для систем, що забезпечують мобільні супутникові послуги (МСП/МСС)

Decision No 626/2008/EC of the European Parliament and of the Council of 30 June 2008 on the selection and authorisation of systems providing mobile satellite services (MSS)

Оскільки ефективно та узгоджене використання радіочастот є особливо важливим для розвитку електронних комунікаційних послуг та сприяє стимулюванню зростання, конкурентоспроможності й зайнятості, доступ до таких частот має бути полегшений. Тому метою цього Рішення є сприяння розвитку конкурентоспроможного внутрішнього ринку мобільних супутникових послуг

³ Rotterdam Convention on the prior informed consent procedure for certain hazardous chemicals and pesticides in international trade (OJ L 63, 6.3.2003, p. 29).

(МСП) на всій території Співтовариства та забезпечення їх поступового поширення на всі держави-члени.

Рішення набирає чинності на третій день після його опублікування в «Офіційному віснику Європейського Союзу».

Рішення Комісії від 30 червня 2008 року про Консультативний форум з екодизайну (2008/591/ЄС)

Commission Decision of 30 June 2008 on the Ecodesign Consultation Forum (2008/591/EC)

Цим рішенням встановлюються завдання, склад, членство та умови функціонування Консультативного форуму з екодизайну.

Форум складається із 60 членів (по одному представнику від кожної держави – члена ЄС, по одному представнику від кожної держави – члена ЄП, до 30 представників зацікавлених сторін, зазначених у статті 18 Директиви 2005/32/ЄС), які призначаються Комісією на трирічний термін і можуть бути достроково позбавлені своїх повноважень, якщо вони перестають бути активними учасниками обговорень на Форумі та за інших умов, визначених у Рішенні.

Консультативний форум з екодизайну надає допомогу Комісії у розробці плану роботи, визначенні та перегляді впроваджених заходів, у дослідженнях ефективності встановлених на ринку механізмів нагляду та у наданні оцінки добровільним угодам та іншим заходам щодо саморегулювання.

Рекомендація Комісії від 2 липня 2008 року про транскордонну операційну сумісність систем електронних медичних карток (2008/594/ЄС)

Commission Recommendation of 2 July 2008 on cross-border interoperability of electronic health record systems (2008/594/EC)

Метою Рекомендації є сприяння розвитку і запровадження остаточного варіанту дії системи застосування електронних медичних карток, електронних історій хвороб пацієнтів та послуг eHealth у всіх державах – членах ЄС до кінця 2015 року.

Для успішного впровадження та функціонування міжнародної системи електронних медичних карток державам – членам ЄС необхідно:

- створити уніфіковану галузеву електронну мережу з високим ступенем захисту;
- встановити у закладах охорони здоров'я уніфіковане програмне забезпечення та спеціальні зчитувальні пристрої;
- забезпечити високий рівень захисту накопиченої інформації та дотримуватися принципів конфіденційності;
- вдосконалити систему авторизації доступу;
- контролювати процес введення даних.

Держави – члени ЄС повинні щорічно звітувати Комісії про вжиті заходи з виконання стратегічної програми міжнародного обміну інформацією щодо електронних медичних карток. Першу доповідь потрібно подати на розгляд через рік після дати опублікування Рекомендації в «Офіційному віснику Європейського Союзу».

Регламент (ЄС) № 763/2008 Європейського Парламенту та Ради від 9 липня 2008 року про переписи населення та житла

Regulation (EC) No 763/2008 of the European Parliament and of the Council of 9 July 2008 on population and housing censuses

Регламент встановлює спільні правила для надання всебічних даних про населення та житло щодесять років.

Згідно з Регламентом держави-члени мають подавати Комісії (Євростату) дані про населення, що містять точні демографічні, соціальні та економічні характеристики осіб, сімей та домашнього господарства, а також житла, на національному, регіональному та місцевому рівнях.

Регламент набирає чинності на 20-й день з дати його опублікування в «Офіційному віснику Європейського Союзу».

Регламент (ЄС) № 764/2008 Європейського Парламенту та Ради від 9 липня 2008 року, що встановлює процедури щодо застосування певних національних технічних правил до продукції, яка законно продається в іншій державі-члені, а також скасовує Рішення № 3052/95/ЄС

Regulation (EC) No 764/2008 of the European Parliament and of the Council of 9 July 2008 laying down procedures relating to the application of certain national technical rules to products lawfully marketed in another Member State and repealing Decision No 3052/95/EC

Метою цього Регламенту є покращення функціонування внутрішнього ринку шляхом сприяння вільному руху товарів.

Регламент встановлює правила та процедури, яких мають дотримуватися компетентні органи держав-членів при прийнятті рішень щодо заборони розміщення на ринку певного товару або видів товару, зміни або додаткового тестування товару, а також вилучення того чи іншого товару або видів товару з ринку.

Оскільки такі рішення можуть зашкодити вільному руху товарів, що законно продаються в іншій державі-члені, вони мають ґрунтуватися на публічному інтересі та відповідати меті, досягнення якої не повинно виходити за межі необхідного.

Регламент набирає чинності на 20-й день з дати його опублікування в «Офіційному віснику Європейського Союзу».

Регламент (ЄС) № 767/2008 Європейського Парламенту та Ради від 9 липня 2008 року стосовно Візової інформаційної системи (ВІС) та обміну даними між державами-членами щодо короткотермінових віз (Регламент ВІС)

Regulation (EC) No 767/2008 of the European Parliament and of the Council of 9 July 2008 concerning the Visa Information System (VIS) and the exchange of data between Member States on short-stay visas (VIS Regulation)

Цей Регламент встановлює мету, методи функціонування та обов'язки для Візової інформаційної системи. Він закладає умови та процедури обміну даними між державами-членами стосовно звернень за короткотерміновими візами та щодо рішень, ухвалених щодо таких віз, включаючи рішення про скасування, відмову або продовження терміну дії візи, з метою спрощення перевірки таких звернень та пов'язаних з цим рішень.

Метою ВІС є покращення впровадження спільної візової політики, консульської співпраці та консультацій між центральними візовими органами.

Регламент набирає чинності на 20-й день з дати його опублікування в «Офіційному віснику Європейського Союзу» та вступає в дію з дати, встановленої Комісією для початку роботи ВІС.

Рішення № 768/2008/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 9 липня 2008 року про спільні рамки для розміщення на ринку продуктів та скасування Рішення Ради 93/465/ЄЕС

Decision No 768/2008/EC of the European Parliament and of the Council of 9 July 2008 on a common framework for the marketing of products, and repealing Council Decision 93/465/EEC

Цим Рішенням встановлюються спільні рамки загальних принципів та референтних положень для розробки законодавства Співтовариства, що гармонізуватиме умови розміщення на ринку продуктів (законодавство Співтовариства щодо гармонізації).

У документі закріплено три основні принципи:

- продукти, розміщені на ринку Співтовариства, мають відповідати законодавству, що до них застосовується;
- при розміщенні продуктів на ринку Співтовариства економічні оператори мають, відповідно до їх місця у мережі постачання, нести відповідальність за невідповідність зазначених продуктів вимогам законодавства, що до них застосовується;
- економічні оператори відповідальні за надання достовірної, повної та узгодженої з відповідним законодавством Співтовариства інформації щодо продуктів, які вони розміщують на ринку.

Також цим Рішенням скасовується Рішення Ради 93/465/ЄЕС.

Регламент Ради (ЄС) № 734/2008 від 15 липня 2008 року про захист уразливих морських екосистем у відкритому морі від несприятливого впливу підводного риболовецького обладнання

Council Regulation (EC) No 734/2008 of 15 July 2008 on the protection of vulnerable marine ecosystems in the high seas from the adverse impacts of bottom fishing gears

Метою Регламенту є встановлення обмежень для риболовецьких суден Співтовариства у використанні підводного обладнання з вилову риби у відкритому морі.

Цим документом визначаються заходи, спрямовані на запобігання, обмеження та зменшення руйнівного впливу, спричиненого риболовецькими суднами у відкритому морі.

Регламент набирає чинності на 30-й день з дати його опублікування в «Офіційному віснику Європейського Союзу».

Рішення Ради від 15 липня 2008 року про настанови для політик зайнятості держав-членів (2008/618/ЄС)

Council Decision of 15 July 2008 on guidelines for the employment policies of the Member States (2008/618/EC)

Цим Рішенням ухвалюються настанови для політик зайнятості держав-членів, що викладені у додатку до Рішення. Настанови щодо зайнятості формують частину Інтегрованих настанов на 2008–2010 рр., що ґрунтуються на трьох стовпах, таких як: макроекономічні політики, мікроекономічні реформи та політики зайнятості.

Настанови спрямовані на збалансоване посилення державами-членами своїх політик зайнятості. Це має досягатися, зокрема, шляхом повної зайнятості, покращення якості та продуктивності роботи та посилення економічної, соціальної та територіальної з'єднаності.

Ці настанови мають враховуватися державами-членами у національних політиках зайнятості, про що вони звітують у Програмах національних реформ.

Регламент Ради (ЄС) № 717/2008 від 17 липня 2008 року, що запроваджує процедуру Співтовариства для управління кількісними квотами (кодифікована версія)

Council Regulation (EC) No 717/2008 of 17 July 2008 establishing a Community procedure for administering quantitative quotas (Codified version)

Регламент встановлює правила, що регламентують управління кількісними квотами на імпорт та експорт, встановленими Співтовариством. Квоти мають розподілятися між заявниками на їх отримання якнайшвидше після їх відкриття. Управління квотами може здійснюватися за використання одного з таких методів: метод, що базується на традиційних торговельних потоках; метод, що базується на порядку подання заяв на квоти [черговість]; метод розподілу квот пропорційно кількості, що вимагається при поданні заяви на квоти.

Цим документом також передбачено спеціальні правила для кожного з методів управління, а також положення стосовно ліцензій на імпорт та експорт.

Регламент набирає чинності на 20-й день з дати його опублікування в «Офіційному віснику Європейського Союзу».

Рішення Комісії від 5 серпня 2008 року про створення дорадчої структури Наукових комітетів та експертів у сфері безпеки споживачів, охорони здоров'я та довкілля, а також скасування Рішення 2004/210/ЄС (2008/721/ЄС)

Commission Decision of 5 August 2008 setting up an advisory structure of Scientific Committees and experts in the field of consumer safety, public health and the environment and repealing Decision 2004/210/EC (2008/721/EC)

Цим Рішенням створюється дорадча структура з наукової оцінки ризиків у сфері споживацької безпеки, охорони здоров'я та довкілля, до складу якої мають увійти: Науковий комітет з безпеки споживачів, Науковий комітет з питань ризиків для здоров'я та довкілля, Науковий комітет з питань ризиків, що виникають, та нововиявлених ризиків для здоров'я, а також Група наукових радників з питань оцінки ризиків, що надаватиме підтримку діяльності зазначених комітетів згідно з відповідними положеннями цього Рішення.

Діяльність комітетів має здійснюватися за принципами незалежності, прозорості та конфіденційності.

Комітети мають надавати на вимогу Комісії наукові висновки у випадках, передбачених законодавством Співтовариства. Крім того, у разі нагальної необхідності Комісія може звертатися до наукових комітетів за невідкладною консультацією щодо стану наукових знань стосовно окремих видів ризиків.

Регламент Комісії (ЄС) № 820/2008 від 8 серпня 2008 року, що встановлює заходи для імплементації спільних базових стандартів з авіаційної безпеки

Commission Regulation (EC) No 820/2008 of 8 August 2008 laying down measures for the implementation of the common basic standards on aviation security

Регламент встановлює заходи для імплементації та технічної адаптації спільних базових стандартів стосовно авіаційної безпеки, що мають бути включені до національних програм держав-членів з безпеки цивільної авіації.

Цей Регламент набирає чинності з наступного дня після його опублікування в «Офіційному віснику Європейського Союзу».

Директива 2008/68/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 24 вересня 2008 року щодо внутрішніх перевезень небезпечних товарів

Directive 2008/68/EC of the European Parliament and of the Council of 24 September 2008 on the inland transport of dangerous goods

Метою цієї Директиви є гармонізація в межах держав-членів або між державами-членами умов перевезення зазначених товарів та забезпечення належного функціонування спільного ринку перевезень. Оскільки перевезення небезпечних товарів автодорогами, залізничним транспортом або внутрішніми водними шляхами Співтовариства становлять значний ризик виникнення аварійних ситуацій, необхідним є вжиття відповідних заходів для створення якнайбезпечніших умов для таких перевезень. Зазначені умови закріплені у додатку до Директиви.

Директива також передбачає певні винятки. Зокрема її положення не поширюватимуться на транспортування небезпечних товарів:

- транспортними засобами чи суднами, що належать до збройних сил чи перебувають під їх командуванням;
- морехідними суднами морськими шляхами, що є частиною внутрішніх водних шляхів;
- поромами, що перетинають внутрішній водний шлях чи гавань; або
- що повністю виконується по периметру замкнутого простору.

Крім того, перевезення небезпечних товарів між державами-членами та третіми країнами дозволяється за умови відповідності нормам законодавства Співтовариства, що застосовується.

Директива набирає чинності на 20-й день з дати її опублікування в «Офіційному віснику Європейського Союзу».

III. ПРАКТИКА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ ЗА СКАРГАМИ ПРОТИ УКРАЇНИ

Рішення Європейського суду з прав людини у справі «ПАВЛОВСЬКА⁴ проти України» від 3 липня 2008 р. (заява № 36949/02)

Judgment of the European Court of Human Rights in CASE OF PAVLOVSKA v. UKRAINE
of 3 July 2008 (Application no. 36949/02)

Заява про порушення положень Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, зокрема:

ст. 6 (1) «Право на справедливий судовий розгляд».

Обставини справи

19 квітня 1999 р. Шевченківська районна адміністрація Львівської міської ради призначила заявницю – Лідію Іванівну Павловську – опікуном її недієздатної сестри гр. П.

6 жовтня 1999 р. заявниця почала судове провадження у Шевченківському районному суді м. Львова проти гр. М., вимагаючи анулювання договору купівлі-продажу квартири, укладеного між ним та її сестрою. У ході розгляду справи з'ясувалося, що квартиру було перепродано гр. Г.

Після ряду судових слухань 25 червня 2007 р. Личаківський районний суд м. Львова ухвалив рішення на користь заявниці. Зокрема він визнав недійсним договір купівлі-продажу, укладений між гр. П. та гр. М., та постановив, щоб останній виплатив заявниці 17 тис. 478 грн (вартість квартири за даними експертів). Щодо договору, укладеного між гр. М. та гр. Г., то суд встановив, що останній був *bona fide* набувачем, отже цей договір вважається чинним. Заявниця подала апеляцію на це рішення.

8 листопада 2007 р. апеляційний суд скасував рішення у частині, що стосувалася компенсації, яку має виплатити гр. М. заявниці. Заявниця подала апеляцію до Верховного Суду України. Розгляд її справи триває досі.

⁴ Тут і далі всі імена, по батькові та прізвища заявників у справах транслітеровано відповідно до їх написання в оригіналах рішень англійською мовою.

23 вересня 2002 р. заявниця звернулася до Європейського суду з прав людини зі скаргою на тривалий розгляд її справи в українських судах.

Рішення суду

Суд одностайно визнав порушення положень ст. 6 (1) Конвенції і зобов'язав Україну виплатити заявниці протягом трьох місяців з дати набуття цим Рішенням статусу офіційного 1 тис. 600 євро компенсації за нематеріальний збиток.

Рішення Європейського суду з прав людини у справі «ЛЕОНТЮК проти України» від 22 липня 2008 р. (заява № 3687/05)

Judgment of the European Court of Human Rights in CASE OF LEONTYUK v. UKRAINE of 22 July 2008 (Application no. 3687/05)

Заява про порушення положень Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод і протоколів до неї, зокрема:

ст. 6 (1) «Право на справедливий судовий розгляд»;
ст. 1 «Захист права власності» Протоколу 1.

Обставини справи

Чоловік заявниці – Тетяни Володимирівни Леонтюк – працював у Державній будівельно-промисловій компанії «Атомспецбуд». 16 березня 2000 р. він помер.

Двома рішеннями від 1 лютого 2001 р. Білоцерківський районний суд Київської області постановив, щоб компанія «Атомспецбуд» виплатила заявниці 8 тис. 235 грн 38 коп. та 3 тис. 270 грн заборгованості із заробітної плати, що належала її померлому чоловіку. Заявниця отримала лише 1 тис. 478 грн 84 коп.

Наказом Міністерства енергетики від 27 червня 2002 р. компанію «Атомспецбуд» було ліквідовано, внаслідок чого виконавча служба припинила виконання рішення, ухваленого на користь заявниці, а виконавчий лист було направлено до ліквідаційної комісії компанії «Атомспецбуд». Процедура ліквідації цієї компанії триває досі.

6 жовтня 2004 р. Центральна міжвідомча експертна комісія по встановленню причинного зв'язку хвороб, інвалідності та смерті з дією іонізуючого випромінювання та інших шкідливих чинників внаслідок аварії на Чорнобильській АЕС встановила, що смерть чоловіка заявниці у 2000 р. стала результатом хвороб, отриманих ним внаслідок участі у ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи 1986 року.

10 грудня 2004 р. заявниця звернулася до Європейського суду з прав людини зі скаргою на тривале невиконання рішень, ухвалених на її користь.

Рішення суду

Суд одностайно визнав порушення положень ст. 6 (1) Конвенції та ст. 1 Протоколу 1 до неї і зобов'язав Україну виплатити заявниці протягом трьох місяців з дати набуття цим Рішенням статусу офіційного решту боргу, що належить їй відповідно до рішення національного суду, а також 2 тис. 600 євро компенсації за нематеріальний збиток та 40 євро компенсації за судові витрати.

Рішення Європейського суду з прав людини у справі «ФЬОДОРОВ проти України» від 22 липня 2008 р. (заява № 23906/05)

Judgment of the European Court of Human Rights in CASE OF FYODOROV v. UKRAINE of 22 July 2008 (Application no. 23906/05)

Заява про порушення положень Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод і протоколів до неї, зокрема:

ст. 6 (1) «Право на справедливий судовий розгляд»;

ст. 1 «Захист права власності» Протоколу 1.

Обставини справи

У невстановлені дати заявник – Кронід Івановіч Фьодоров – почав три окремих судових провадження у Жовтоводському міському суді Дніпропетровської області проти свого роботодавця – Жовтоводського управління будівництва, вимагаючи виплати заборгованості із заробітної плати.

13 грудня 2000 р. та 31 липня 2001 р. суд ухвалив рішення на користь заявника та присудив йому загалом 4 тис. 694 грн 11 коп., а

12 березня 2002 р. суд відхилив третій позов заявника через закінчення строку позовної давності.

У 2001 р. Жовтоводська міська виконавча служба почала процедуру виконання цих рішень.

Заявник отримав лише 2 тис. 142 грн з присудженої йому суми.

5 жовтня 2004 р. Міністерство палива та енергетики України ліквідувало підприємство, на якому працював заявник, а виконавчий лист було направлено до ліквідаційної комісії.

18 червня 2005 р. заявник звернувся до Європейського суду з прав людини зі скаргою на тривале невиконання рішень, ухвалених на його користь.

Рішення суду

Суд одностайно визнав порушення положень ст. 6 (1) Конвенції та ст. 1 Протоколу 1 до неї і зобов'язав Україну виплатити заявнику протягом трьох місяців з дати набуття цим Рішенням статусу офіційного 1 тис. євро компенсації за нематеріальний збиток та 5 євро компенсації за судові витрати.

Рішення Європейського суду з прав людини у справі «ГАЄВСКАЯ проти України» від 24 липня 2008 р. (заява № 9165/05)

Judgment of the European Court of Human Rights in CASE OF GAYEVSKAYA v. UKRAINE of 24 July 2008 (Application no. 9165/05)

Заява про порушення положень Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод і протоколів до неї, зокрема:

ст. 6 (1) «Право на справедливий судовий розгляд»;

ст. 1 «Захист права власності» Протоколу 1.

Обставини справи

8 травня 2002 р. Новоградівський міський суд постановив Новоградівській шахті № 1/3 виплатити заявниці у справі – Єкатеріне Павловне Гаєвской – 1 тис. 285 грн 58 коп. компенсації у зв'язку з втратою годувальника (її чоловіка). 6 серпня 2002 р. Новоградівська міська виконавча служба почала виконання цього рішення.

У квітні 2004 р. заявниця розпочала судове провадження проти Новогродівської міської виконавчої служби, вимагаючи компенсації за затримку виконання рішення, ухваленого на її користь. Суд ухвалив рішення проти заявниці. Згодом апеляційний суд і Верховний Суд України підтримали це рішення. За словами заявниці, за станом на квітень 2005 р. провадження у її справі все ще тривало.

19 жовтня 2005 р. виконавча служба завершила процедуру виконання рішення.

23 лютого 2005 р. заявниця подала заяву до Європейського суду з прав людини зі скаргою на тривалий розгляд її справи в українських судах та невиконання рішення, ухваленого на її користь.

Рішення суду

Суд одностайно визнав порушення положень ст. 6 (1) Конвенції та ст. 1 Протоколу 1 до неї і зобов'язав Україну виплатити заявниці протягом трьох місяців з дати набуття цим Рішенням статусу офіційного 650 євро компенсації за нематеріальний збиток та 6 євро компенсації за судові витрати.

Рішення Європейського суду з прав людини у справі «КРІПАК проти України» від 25 вересня 2008 р. (заява № 6164/05)

Judgment of the European Court of Human Rights in CASE OF KRIPAK v. UKRAINE of 25 September 2008 (Application no. 6164/05)

Заява про порушення положень Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод і протоколів до неї, зокрема:

ст. 6 (1) «Право на справедливий судовий розгляд»;

ст. 1 «Захист права власності» Протоколу 1.

Обставини справи

20 серпня 2002 р. Печерський районний суд м. Києва постановив, щоб Державне казначейство виплатило заявниці – Вікторії Петрівні Кріпак – 4 тис. 766 грн компенсації за її службове обмундирування (вона працювала суддею).

30 жовтня 2002 р. Київський апеляційний суд підтримав це рішення, а 3 грудня 2002 р. виконавча служба розпочала процедуру виконання рішення, ухваленого на користь заявниці.

22 грудня 2003 р. виконавче провадження було припинено через брак бюджетних коштів; рішення на користь заявниці було повністю виконане лише 3 жовтня 2005 р.

2 лютого 2005 р. заявниця звернулася до Європейського суду з прав людини зі скаргою на тривале невиконання рішення, ухваленого на її користь.

Рішення суду

Суд одностайно визнав порушення положень ст. 6 (1) Конвенції та ст. 1 Протоколу 1 до неї і зобов'язав Україну виплатити заявниці протягом трьох місяців з дати набуття цим Рішенням статусу офіційного 800 євро компенсації за нематеріальний збиток.

IV. РОЗВИТОК ДОКТРИНИ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПРАВА

Робоча програма французького головування

Work Programme of the French Presidency (www.ue2008.fr)

З 1 липня 2008 р. Франція перебрала на себе головування у Європейському Союзі. Робоча програма французького головування була представлена Президентом Франції Європейському Парламенту 10 липня та французькими міністрами – комітетам Європейського Парламенту 15, 16 та 17 липня.

Програму спрямовано на чотири основні сфери, а саме: енергетику та клімат; міграційні питання; сільське господарство; безпеку і оборону. Її метою є досягнення прогресу в усіх основних сферах діяльності ЄС – економічній, фінансовій, соціальній, культурній та міжнародній.

Програму, що є продовженням курсу, започаткованого словенським головуванням, погоджено з майбутніми чеським та шведським головуваннями. У ній враховані положення робочої програми Європейської Комісії на 2008 р. Положення програми французького головування стануть також предметом тісних консультацій з Європейським Парламентом.

У своїй промові в ЄП Президент Франції Н. Саркозі зазначив, що окреслені у Програмі дій пріоритетні напрями є саме тими сферами, в яких виникає найбільше проблем. Він зазначив, що Європа має намір та володіє засобами гідно відповісти на виклики у цих сферах.

Також було зазначено, що модернізація європейської оборони належить до пріоритетних напрямів політики ЄС на період французького головування. Підкреслювалася необхідність функціональної готовності та політичної легітимності політики безпеки та оборони. Зазначалося, що засоби, які нині застосовуються європейцями, не в змозі забезпечити вихід з кризової ситуації сьогодення і не відповідають європейському рівню економіки та технологічного розвитку. З огляду на загрози та ризики, що постали, Європа потребує більшої консолідації та визначеності. Тому основною метою французького головування є сприяння розвитку умов для посилення функціональних, військових та цивільних можливостей, які держави-члени впроваджують у рамках ЄС. Посилення

європейської оборони є взаємодоповнюючою частиною європейської оборони та оборони НАТО.

Також з боку ЄС було запропоновано посилити співробітництво з ОБСЄ у розв'язанні регіональних проблем, особливо у питаннях запобігання конфліктам, врегулюванні заморожених конфліктів та наданні допомоги уряду Афганістану. Увагу було сфокусовано на трьох сферах безпеки: політико-військовій; економічній та навколишнього середовища; соціальній.

Обговорення в ЄС поданого французьким головуванням Пакту щодо імміграції

French ministers defends «Pact on immigration» (www.euractiv.com)

15 липня 2008 р. французьке головування представило Пакт з імміграції та притулку, в якому викладено пріоритети у цій сфері політики.

У преамбулі Пакту наголошується на тому, що Союз не перетворюється на «Європу-фортецю», недосягну для мігрантів. Також підкреслюється той факт, що до ЄС потрапляє більше іммігрантів, ніж до Північної Америки, і констатується необхідність імміграції з економічних та демографічних міркувань.

Пакт містить п'ять основних настанов:

- покращити захист Європи шляхом контролю кордонів у дусі солідарності. Цей напрям включає посилення ролі Агентства ФРОНТЕКС. Передбачається створення «штабу» та підпорядкованих йому двох постійних органів командування: одного для південного та іншого – для східного кордонів ЄС. Держави самостійно відповідатимуть за контроль над своєю частиною зовнішніх кордонів ЄС;
- організувати легальну імміграцію з урахуванням можливості кожної держави-члена прийняти іммігрантів та у дусі солідарності;
- організувати вибіркочу репатріацію нелегальних мігрантів. Це питання вже врегульовано Директивою щодо повернення [мігрантів]. Пакт дозволить покращити співпрацю між державами-членами, що зможуть використовувати спільні рейси для репатріації нелегальних іммігрантів, покращити правову основу угод про реадмісію, посилити боротьбу з торгівлею людьми тощо;

- розбудувати «Європу притулку». Очікується, що до 2010 р. будуть введені в дію гарантії політичного притулку та уніфіковано статус біженців;
- сприяти розвитку країн – джерел імміграції. Передбачається надання громадянам третіх країн можливостей для законної міграції з метою працевлаштування чи навчання. Також має бути вжито заходів для сприяння поверненню громадян третіх країн до місць їхнього походження – на користь їх суспільств. У Пакті міститься звернення до Комісії щодо розробки механізмів для спрощення та пропагування вкладання зароблених іммігрантами коштів в економіку їхніх країн.

Оскільки одним із пріоритетних завдань, які вирішуються прийняттям цього Пакту, є встановлення єдиної системи інтеграції мігрантів, цим документом передбачається укладення інтеграційного контракту з громадянами третіх країн, яким буде дозволено залишитися на довготривалі перебування, а держави-члени заохочуються до запропонування таких самих планів на національному рівні. Такий інтеграційний контракт має стати обов'язковим. Він має включати зобов'язання вивчення національної мови, національної ідентичності та європейських цінностей, таких як повага до фізичної цілісності інших, рівність чоловіків та жінок, толерантність, обов'язок навчати та виховувати дітей.

Проте питання інтеграційного контракту залишається спірним, оскільки в деяких країнах, зокрема в Іспанії, зазначені документи сприймаються як такі, що радше сприяють виникненню протиріч та дискримінації, аніж кращій інтеграції мігрантів. Тому Іспанія наполягає на вилученні положень щодо таких контрактів з тексту Пакту.

Головними проблемами є налагодження узгоджених дій з третіми країнами та механізм популяризації Пакту для решти світу. Спірною є вимога підписання сусідами ЄС угоди про реадмісію, яка містить положення щодо запровадження репресивного режиму контролю їхніх кордонів з ЄС.

Немає згоди між країнами ЄС щодо введення кримінального покарання для мігрантів-нелегалів. За його запровадження виступають лише країни з великим потоком нелегальних іммігрантів, водночас інші держави-члени вважають такі заходи

невиправданими. Заступник голови ЄК Жак Барро відстоює ці санкції як такі, що сприятимуть підвищенню рівня легальної міграції.

Також відповідно до Пакту держави-члени матимуть підвищити відсоток компаній, які будуть перевірятися щорічно на предмет наймання нелегальних іммігрантів, з 2% до 10%.

Пакт з імміграції та притулку планується прийняти на саміті ЄС 15 жовтня 2008 р.

Неофіційна міністерська зустріч з питань конкурентоспроможності

Informal competitiveness meeting – research seminar outcome (www.ue2008.fr)

17–18 липня 2008 р. у Версалі відбулася неофіційна зустріч європейських міністрів під головуванням французького міністра з вищої освіти та досліджень Валері Пекресс з питань конкурентоспроможності.

Ця зустріч уможливила продовження роботи над документом «Бачення 2020», що стосується європейської дослідницької сфери, який було запропоновано прийняти у грудні 2008 р. у рамках Люблянського процесу (розпочатого у квітні 2008 р. словенським головуванням Ради ЄС). Метою цього процесу є посилення європейського дослідницького простору шляхом оптимізації цілей «Бачення 2020» під час французького головування та розвиток управління ним під час наступних двох головувань (чеського та шведського).

Дискусія в рамках зустрічі також сприяла розвитку тем, що можуть сформувати «Бачення 2020», які Валері Пекресс назвала чотирма стовпами цього бачення:

- утвердження присутності європейського дослідницького простору в усіх галузях досліджень відповідно до його призначення;
- організація такого управління європейським дослідницьким простором, яке буде оперативним і сприйнятливим до потреб громадян та поважатиме європейські цінності;
- сприяння мобілізації ресурсів європейської дослідницької сфери (людських ресурсів, дослідницької інфраструктури тощо) та обміну знаннями;

- посилення співпраці між Співтовариством та міжурядовими рівнями європейського дослідницького простору.

Одним з головних завдань сучасної трансформації європейського дослідницького простору є сприяння суворій координації в масштабі дослідницької роботи ЄС, запропонованій окремими державами для посилення ефективності, що таким чином допоможе нарощувати знання.

Під час дискусії міністри насамперед визначили спільні питання, щодо яких може бути швидко імплементовано ефективну координацію європейських досліджень, а саме:

- адаптація методів ведення сільського господарства до кліматичних змін та вимог харчової безпеки;
- імплементация Європейського стратегічного енергетично-технологічного плану та його шести промислових ініціатив;
- ефективне управління вбудованою електронною технікою, майбутніми розробками та використання Інтернету за дотримання права на приватність;
- імплементация національних планів щодо лікування хвороби Альцгеймера та їх європейське координування, з урахуванням розвитку широкомасштабних запобіжних досліджень та випробувань.

Міністри також наголосили на нагальній потребі оснащення європейського дослідницького простору інструментами, необхідними для його конкурентоспроможності, та висловили бажання:

- прискорити процес прийняття патентного законодавства та створення патенту Співтовариства;
- сприяти ефективній взаємодії на всіх рівнях у сферах освіти, досліджень та інновацій, поєднуючи якомога частіше державні та приватні сектори;
- покращити загальноєвропейське сприяння та співпрацю у дослідницькій сфері;
- координувати суспільні ресурси (людські ресурси, інфраструктуру, бюджети тощо), що можуть застосовуватися на регіональному, національному та загальноєвропейському рівні/рівні ЄС шляхом стимулювання спільних програм.

Міністерська конференція СОТ

Proceedings of the WTO ministerial conference, which was convened in Geneva on Monday, 21 July 2008

21 липня 2008 р. у м. Женева (Швейцарія) відбулося засідання Ради Міністрів ЄС із загальних справ та зовнішніх відносин, в якому взяли участь міністри зовнішньої торгівлі та міністри сільського господарства.

Європейський Комісар із зовнішньої торгівлі Пітер Мендельсон та Європейський Комісар у справах сільського господарства та розвитку сільської місцевості Маріан Фішер Бьоль доповіли про поточні переговори. Головуючим на зустрічі був Генеральний директор СОТ Паскаль Ламі. У конференції взяли участь представники 30 країн із 153 країн – членів СОТ, з яких до Женеви на конференцію прибули 60 міністрів.

Французьке головування в ЄС вимагає створити кілька груп експертів із числа представників країн – членів ЄС для моніторингу проведення переговорів з Європейською Комісією з ключових для Євросоюзу питань.

ЄС загрожує США візовими санкціями

EU threatens to slap visa sanctions on US (www.euractiv.com)

23 липня 2008 р. Європейська Комісія попередила, що може змусити американських дипломатів звертатися по візи для подорожування Європою.

Ця заява викликана недотриманням США принципів візової політики. Зокрема принцип взаємності вимагає того, щоб треті країни, громадяни яких користуються правом безвізового доступу на територію ЄС, у відповідь скасували всі візові вимоги для громадян ЄС.

У заяві зазначалося, що від громадян дванадцяти країн ЄС досі продовжують вимагати візи для подорожі до США. Вашингтон відмовляється надавати право безвізового в'їзду на територію США громадянам цих країн тільки на підставі їх входження до ЄС, заявляючи, що спочатку має бути перевірена відповідність кожної країни суворим вимогам Держдепартаменту США.

Посадовці ЄС звинувачують США у спробі підірвати загальну візову політику ЄС та примусити окремі країни погодитися на

додаткові заходи безпеки, що є порушенням правил ЄС у сфері авіаційної безпеки та захисту даних.

Також Комісія нагадує Адміністрації США про її зобов'язання включити «нові»⁵ держави – члени ЄС до своєї безвізової програми до кінця року. Через невиконання цих зобов'язань Комісія запропонувала вжити у відповідь таких заходів, як тимчасове відновлення вимоги візи для громадян США, які мають дипломатичні чи службові паспорти, якщо з першого січня 2009 р. не буде досягнуто прогресу.

У звіті Комісії також згадуються Японія, Панама та Сінгапур, щодо яких також буде вжито відповідних заходів, якщо принцип взаємності не буде виконано впродовж прийнятнього часу.

Результати чергового засідання Ради юстиції та внутрішніх справ

Justice and Home Affairs Council Meeting (ec.europa.eu)

24–25 липня 2008 р. у м. Брюссель відбулося чергове засідання Ради юстиції та внутрішніх справ. У засіданні взяли участь міністри з питань міграції, міністри внутрішніх справ та міністри юстиції держав – членів ЄС.

Міністри з питань міграції обговорювали проекти двох директив щодо доступу та умов перебування на території ЄС висококваліфікованих робітників з третіх країн, а також санкції, які можуть бути застосовані проти роботодавців мігрантів з третіх країн, які не мають належним чином оформлених документів; прогрес у розробці Європейського пакту з імміграції та притулку.

Міністри заслухали останні повідомлення щодо імміграції та надання притулку, а також ухвалили висновки стосовно прийняття біженців з Іраку до держав – членів ЄС.

При обговоренні двох згаданих директив було наголошено на їх комплементарному характері, що сприятиме імплементації чесної, збалансованої та узгодженої політики, яка пропагує і впроваджує легальну імміграцію і бореться з нелегальною.

У ході зустрічі Б. Ортфьо, міністр Франції з питань імміграції, інтеграції та національної ідентичності, повідомив Раді про прогрес

⁵ Держави, що приєдналися до ЄС після 2004 р.

у просуванні проекту європейського Пакту з питань імміграції та притулку. Заслухавши доповідь Б. Ортфьо, міністри висловили повну підтримку ініціативам, запропонованим Францією.

Рада також ухвалила висновки щодо прийняття іракських біженців до держав – членів ЄС. Було наголошено, що головною метою є створення умов, за яких іракські громадяни, вимушені залишити свій дім, та біженці із сусідніх країн можуть безпечно повернутися додому.

Під час засідання міністри внутрішніх справ розглянули Проект стосовно реєстрації імен пасажирів, що дозволить компетентним агенціям у державах – членах ЄС використовувати дані про пасажирів, зібрані авіакомпаніями, в антитерористичних цілях. У результаті дискусії було досягнуто згоди щодо необхідності запровадження в ЄС такого інструменту та методів його імплементації.

Також Рада вирішила передати Комісії звіт «Групи майбутнього». Цей звіт є важливим внеском до європейської багаторічної програми в сфері внутрішньої безпеки.

Крім того, Рада затвердила пропозицію Мішель Аллію-Марі, міністра внутрішніх справ Франції, щодо створення Європейської платформи для боротьби з кіберзлочинністю. Цією системою керуватиме Європол, який попереджатиме про злочини (порушення), виявлені в Інтернеті, особливо про випадки дитячої порнографії. Рада також підтримала пропозицію головування стосовно підписання цієї осені глобального плану дій щодо боротьби з організованою кіберзлочинністю.

Міністри юстиції досягли політичної згоди щодо Євроюсту та Європейської судової системи з кримінальних справ. Ця угода зміцнить судове співробітництво в Європі у боротьбі з організованою злочинністю. Відповідно до цієї угоди в Євроюсті буде створено центр управління кризовими ситуаціями, а також посилено зв'язки в рамках Європейської судової мережі. Ця угода стала важливим кроком уперед для європейського судового простору.

Європейська Комісія також подала проект електронного взаємоз'єднання систем даних 27 держав-членів про злочини. Водночас міністри висловили бажання продовжити співпрацю у сфері сімейного права та матрімоніальних питань.

Міністри внутрішніх справ та міністри юстиції передали Комісії звіт «Групи майбутнього» з метою створення нової багаторічної програми в сфері судової співпраці.

Європейська Комісія ухвалила другий звіт про функціонування Спільної Позичії Ради 2005/96/ЮВС щодо обміну даними з Інтерполом стосовно викрадених та втрачених паспортів

The European Commission adopts its second monitoring and evaluation report about the operation of Council Common Position 2005/96/JHA on the exchange of data on lost and stolen passports with Interpol (ec.europa.eu)

1 серпня 2008 р. Європейська Комісія ухвалила свій другий моніторинговий та оціночний звіт щодо функціонування Спільної Позичії Ради, яка зобов'язує держави-члени обмінюватися інформацією з Інтерполом щодо втрачених та викрадених паспортів.

Було підкреслено важливість цієї Спільної Позичії для запобігання та боротьби з організованою злочинністю, включаючи тероризм. У звіті міститься ряд рекомендацій щодо підвищення ефективності функціонування Спільної Позичії.

Як зазначено у звіті, прогресу було досягнуто у п'яти сферах Спільної Позичії:

- обмін усіма сучасними та майбутніми паспортними даними з Інтерполом;
- забезпечення негайного обміну такими даними одразу після їх введення в національну базу чи Шенгенську інформаційну систему;
- обмін цими даними лише з тими членами Інтерполу, які мають необхідний рівень захисту персональних даних;
- забезпечення, за доцільності, використання бази даних Інтерполу компетентними правоохоронними органами для виконання їхніх завдань та створення необхідної інфраструктури для спрощення процедури консультацій;
- забезпечення для компетентних правоохоронних органів можливості здійснення необхідних дій у разі позитивної ідентифікації.

Відзначивши досягнутий з 2006 р. прогрес, ЄК водночас наголошує на тому, що імплементація Спільної Позичії ще й досі не завершена та потребує активніших зусиль з боку держав-членів.

Комісія рекомендує державам-членам інтенсифікувати зусилля для забезпечення поваги до вимог захисту персональної інформації – від самого початку надходження чи звернення за інформаційно-консультаційними послугами до інформаційної бази Інтерполу та вирішення питання обмеження кількості одержувачів даних щодо випущених паспортів з метою виконання зобов'язань за Спільною Позицією.

Також Комісія зазначила, що держави-члени не оптимально використовують цінний інформаційний ресурс, оскільки вони використовують інформацію переважно для кримінальних розслідувань, а не для контролю за кордонами.

Держави-члени самостійно визначили три основних питання, які є надзвичайно важливими для ефективної та швидкої ідентифікації паспорта в базі даних. Першим завданням є кадрове забезпечення цілодобової роботи контактних пунктів, які уточнюють дані; другим – забезпечення цих інстанцій прямим доступом до національної бази паспортних даних та фото власників паспортів; третім – ухвалення стандартів, які вимагатимуть послідовного узгодження у максимально короткі терміни.

Європейська Комісія започатковує громадське обговорення нової угоди зі зміни клімату

Climate change: Commission launches public consultation on post-2012 agreement (ec.europa.eu)

4 серпня 2008 р. Європейська Комісія провела громадські консультації щодо підходу ЄС до угоди про глобальні зміни клімату до і після 2012 р., яка замінить Кіотський протокол після закінчення строку його дії.

На зустрічі обговорювалися такі питання: визначення середнього терміну зменшення викидів (парникових газів) для розвинутих країн та необхідних заходів зі зменшення викидів для країн, що розвиваються; адаптація до кліматичних змін; технологічне співробітництво та фінансування.

Результати обговорення допоможуть сформуванню позицію ЄС щодо глобальної угоди на період після 2012 р.

Комісар ЄС з питань довкілля Ставрос Дімас зазначив, що нова угода зі зміни клімату має бути прийнята до кінця 2009 р. у

Копенгагені. Угода сприятиме згуртуванню націй світу для ефективного вирішення проблеми цього глобального виклику.

Комісія зазначила, що радо прийме коментарі та пропозиції від усіх зацікавлених сторін. Було оголошено, що конференція за участю зацікавлених осіб призначена на осінь 2008 р. Пропозиції можуть стосуватися середніх строків для розвинених країн, посилення співробітництва в сфері скорочення викидів парникових газів та адаптації до змін клімату за допомогою технологій та фінансування.

Розгляд державами – членами ЄС Директиви щодо обов’язкового аудиту фірм з третіх країн

Statutory Audit: Commission decision cuts red tape for audit firms from third countries (<http://europa.eu.int>)

4 серпня 2008 р. у м. Брюссель Європейська Комісія ухвалила рішення про запровадження перехідного періоду для реєстраційних вимог щодо аудиторських фірм з тридцяти держав, які не є членами ЄС. Це рішення роз’яснює, як компетентні органи держав – членів ЄС мають взаємодіяти з аудиторськими фірмами третіх країн згідно з Директивою щодо обов’язкового аудиту. В контексті роботи з моніторингу імплементації цієї Директиви Комісія опублікувала інформацію про виконання Директиви щодо обов’язкового аудиту 27-ма державами – членами ЄС, яка мала бути перенесена до національних законодавств до 29 червня 2008 року.

Рішення, ухвалене на засіданні, забезпечує належну імплементацію статті 46 Директиви щодо обов’язкового аудиту, яка дозволяє державам-членам змінювати або не застосовувати реєстраційні вимоги для аудиторів з третіх країн, встановлені у статті 45 Директиви, лише якщо такі аудитори виконали певні вимоги.

Рішення дозволяє аудиторським фірмам з 30-ти третіх країн продовжувати свою аудиторську діяльність щодо товариств третіх країн, зареєстрованих на європейських ринках, шляхом надання зацікавленим аудиторським фірмам перехідного періоду для виконання реєстраційних вимог до 1 липня 2010 р. Проте перехідний період буде надаватися лише тим аудиторським фірмам з третіх країн, які відповідатимуть мінімальним інформаційним вимогам, необхідним для інвесторів у Європі. Аудиторські фірми з

третіх країн, на які не поширюється перехідний режим, мають пройти повну реєстрацію та контроль з боку відповідної держави – члена ЄС. На основі досвіду практичного застосування режиму до всіх третіх країн Європейська група органів аудиторського контролю розробила заходи щодо єдиного підходу до спільного застосування форм для реєстрації аудиторів та аудиторських фірм з третіх країн.

В іншому документі Комісія дає першу оцінку ступеню імплементації Директиви щодо обов'язкового аудиту в усіх 27-ми державах – членах ЄС. Комісія склала оціночний звіт, який ґрунтується на інформації, наданій державами-членами. Звіт засвідчує, що на цей час повну імплементацію Директиви завершили 12 держав-членів. Більшість інших держав-членів перенесли до національного законодавства основну частину Директиви, проте в них і досі бракує деяких важливих положень. Оціночний звіт буде постійно оновлюватися для інформування Європейського Парламенту та ринків про стан імплементації Директиви державами-членами.

Зустріч з обговорення Глобальної угоди зі зміни клімату

Meeting on the Climate Convention in Accra (ec.europa.eu)

З 21 по 27 серпня 2008 р. у м. Аккра (Республіка Гана) відбулася зустріч, на якій учасники ООН працювали над прийняттям міжнародної угоди на основі Рамкової конвенції ООН зі зміни клімату, а також обговорювали питання скорочення після 2012 р. парникових викидів індустріалізованими державами відповідно до Кіотського протоколу.

Переговорний процес в ООН розпочався у грудні 2007 р., його метою є виведення міжнародної спільноти на підписання до кінця 2009 р. на конференції у Копенгагені глобальної угоди щодо боротьби зі зміною клімату. Ця угода має залучити всі держави, а також стати наступницею Кіотського протоколу, перший період зобов'язань за яким закінчується у 2012 р.

Найбільш важливими складовими переговорів у Аккрі є третя сесія Робочої групи *ad hoc* з довготривалих спільних дій відповідно до Конвенції⁶, яка об'єднує 180 держав – учасниць Конвенції, та

⁶Ad Hoc Working Group on Long-Term Cooperative Action under the Convention.

перша частина шостої сесії Робочої групи *ad hoc* з майбутніх зобов'язань промислово розвинутих країн за Кіотським протоколом.

На зустрічі було досягнуто угоди щодо засобів, які уможливають досягнення розвиненими державами скорочення викидів згідно із запланованими показниками після 2012 р.

Французьке головування має сприяти переговорам для демонстрації державам, які виникають та розвиваються, що промислово розвинуті країни зобов'язалися встановити режим «пост-2012». Якщо прогресу у цьому напрямі не буде досягнуто в Аккрі, держави, що розвиваються, можуть запропонувати відкласти переговори стосовно системи «пост-2012».

Як частина переговорного процесу з посилення міжнародних дій проти зміни клімату буде проведено два тематичних семінари з лісного господарства та секторальних підходів до скорочення викидів парникових газів.

Надзвичайне засідання Європейської Ради з обговорення ситуації в Грузії

Extraordinary European Council meeting on the situation in Georgia (<http://www.diplomatie.gouv.fr>)

1 вересня 2008 р. у м. Брюссель відбулася надзвичайна зустріч європейських лідерів, на якій обговорювалися два головних питання:

- ситуація в Грузії та шляхи допомоги державі, зокрема в таких трьох сферах, як гуманітарна допомога, участь ЄС на місцях у сприянні щодо припинення вогню та встановлення міжнародного механізму, передбаченого пунктом 5 договору [між РФ та Грузією], що складається з шести пунктів, та відбудова Грузії;
- майбутні відносини між Росією та ЄС.

Під час зустрічі було висловлено стурбованість наслідками конфлікту між РФ та Грузією, особливо гуманітарними, ситуацією, що склалася, а також засуджено одностороннє рішення Росії про визнання незалежності Абхазії та Південної Осетії.

Знову було наголошено на неприйнятності такого рішення. ЄС закликав держави не визнавати проголошення незалежності цих

республік і ще раз наголосив, що мирне і тривале розв'язання конфлікту в Грузії має ґрунтуватися на дотриманні принципів незалежності, суверенітету та територіальної цілісності, визнаних міжнародним правом та резолюціями Ради ООН.

Наголошувалося на необхідності завершити імплементацію договору, який було підписано між сторонами конфлікту за посередництвом французького головування; на необхідності завершення формування міжнародного механізму моніторингу (в якому ЄС готовий брати участь), передбаченому у пункті 5 договору, та початку міжнародних переговорів щодо угод з безпеки та стабільності в Абхазії та Південній Осетії, передбачених пунктом 6 угоди.

ЄС виказав готовність, крім надання гуманітарної допомоги, надати допомогу у відновленні Грузії, включно з Абхазією та Південною Осетією, та вивчити шляхи покращення їх відносин з Грузією. Сьогодні, як було підкреслено, важливіше ніж будь-коли підтримувати регіональне співробітництво та відносини ЄС з країнами-сусідами. Європейська Рада закликала до інтенсифікації зусиль із забезпечення безпеки поставок та диверсифікації джерел енергопостачання та маршрутів поставок.

Європейська Рада вирішила призначити Спеціального представника ЄС з питання кризи у Грузії. ЄС також вважає, що ця криза поставила відносини між ЄС та Росією на роздоріжжя і що в інтересах самої Росії не ізолювати себе від Європи. Зі свого боку, ЄС висловив побажання розвивати партнерство та співробітництво [з РФ] та очікує, що Росія діятиме відповідним чином, дотримуючись всіх своїх міжнародних зобов'язань.

ЄС зосередить увагу на вивченні різних аспектів відносин з Росією, особливо у період перед наступним самітом 14 листопада 2008 р. у Ніцці.

Європейська Рада також надала повноваження своєму Голові продовжувати переговори щодо повного виконання договору з шести пунктів.

Саміт Україна – ЄС

EU-Ukraine Summit – Paris (www.euractiv.com)

9 вересня 2008 р. у м. Париж відбувся саміт Україна – ЄС, за результатами якого Президент України В. Ющенко та Голова Ради ЄС Н. Саркозі ухвалили спільну декларацію, якою встановлюються політичні рамки відносин між Україною та ЄС.

Цей саміт, що відбувся у контексті поглиблення відносин між ЄС та Україною, став слушною нагодою для надання нового імпульсу та активізації переговорів щодо нової розширеної угоди, які розпочалися у 2007 р. Головною метою французького головування є визначення політичної основи нового співробітництва між ЄС та Україною, що має велике значення для процвітання і стабільності Європи.

Спільна Декларація, ухвалена на саміті, встановлює принципи, на яких базуватиметься розширене співробітництво між Україною та ЄС. За бажанням України це буде Угода про асоціацію. Вперше Україну визнано європейською державою, що поділяє спільну історію і цінності з державами Європейського Союзу.

Під час саміту було розглянуто питання пересування осіб, яке є важливим для громадян України. Зокрема, ЄС заявив про готовність розпочати відкритий діалог, не очікуючи завершення переговорів, для дослідження необхідних умов встановлення безвізового режиму на довгостроковий період.

На саміті ЄС та Україна також вирішили розширити співробітництво в окремих сферах взаємного інтересу, зокрема енергетики, транспорту, правосуддя та внутрішніх справ, СЗБП та ЄПБО.

У Спільній декларації було приділено увагу кризі у Грузії та констатовано значний збіг у поглядах з цього питання між ЄС та Україною.

Узгодження положень Директиви щодо «синьої картки» стосовно умов прийняття на роботу висококваліфікованих працівників-мігрантів у державах – членах ЄС

EU eyes higher pay for skilled immigrants (<http://www.euractiv.com>)

23 вересня 2008 р. французьке головування повідомило про досягнення прориву у переговорах стосовно так званої Директиви щодо «синьої картки», метою якої є приваблювати висококваліфікованих працівників-імігрантів до ЄС.

Визначення самого поняття «кваліфікований працівник» було одним з каменів спотикання на шляху до скріплення угоди про Директиву щодо «синьої картки», яка є частиною ширшої політики ЄС з імміграції та притулку.

Міністри вже наблизилися до досягнення остаточної угоди щодо Пакту з імміграції та притулку, який, за їхнім сподіванням, має бути офіційно ухвалений на саміті ЄС 15 жовтня. Водночас повідомляється про те, що багато чого ще залишилося зробити стосовно Директиви щодо «синьої картки».

Попередні спроби скласти списки професій, прийнятних для «синьої картки», були припинені. Натомість висловлюються міркування, що єдиним критерієм має бути рівень заробітної плати. Доки цей рівень платні широко різниться на території держав ЄС, доти імігранти для того, щоб скористатися європейською «синьою картою», шукатимуть роботодавця, який запропонує заробітну плату принаймні у півтора рази вище за середню у країні, що приймає.

Європейські міністри перед зустріччю з питань юстиції та внутрішніх справ узгодили, що іноземні інженери та лікарі, які подають заяву про прийом на роботу, мають отримувати суму, принаймні у півтора рази більшу, ніж заробітна плата у державі, що їх приймає, аби вважатися «кваліфікованими працівниками».

Ряд держав (зокрема Велика Британія, Фінляндія та Німеччина), в яких мінімальна заробітна плата не визначається законодавчо, були вимушені пристати на таке рішення. Однак вони отримали гарантії того, що середня заробітна плата є суто статистичною категорією, а «синя картка» не вимагатиме внесення змін до трудового законодавства.

Ухвалення Європейським Парламентом законодавства у сфері боротьби з тероризмом

EU makes headway on anti-terror law (<http://www.euractiv.com>)

23 вересня 2008 р. Європейський Парламент прийняв нове законодавство у сфері боротьби з тероризмом. Законодавча пропозиція, ухвалена більшістю голосів членів Європейського Парламенту, робить незаконним відкрите примушування людей до скоєння терористичних злочинів та забороняє наймання та тренування терористів.

Європейська Стратегія боротьби з тероризмом ґрунтується на чотирьох стовпах: запобігання, захист, судове переслідування та відповідь. Вона вимагає співробітництва на національному, європейському та міжнародному рівнях для зниження ступеню загрози тероризму та уразливості ЄС до атак. Метою Стратегії є:

- запобігання вербуванню терористів;
- кращий захист потенційних цілей;
- проведення судових справ та розслідувань щодо членів вже існуючих терористичних мереж;
- покращення можливості Європи щодо відповідей на та подолання наслідків терористичних атак.

Також широку підтримку здобув окремий звіт, яким встановлюються правила обробки персональних даних в рамках поліцейського та судового співробітництва в кримінальних справах, на користь внесення істотних поправок до пропозицій Комісії. Члени Парламенту також наполягли на необхідності вироблення чітких настанов, вмотивовуючи це тим, що ціною підвищення ступеню громадської безпеки не мають ставати громадські свободи.

Особливу увагу Ж. Барро, Комісар ЄС з юстиції та безпеки, приділив поправці, яка закликає до формування Робочої групи, що складатиметься з представників держав-членів та секретаріату, призначеного Комісією, та відповідатиме за підготовку щорічного звіту щодо обробки персональних даних у ЄС та третіх країнах.

Науково-практичне видання

РЕФЕРАТИВНИЙ ОГЛЯД ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПРАВА

Випуск 11

*За загальною редакцією В.О. Зайчука,
Керівника Апарату Верховної Ради України,
академіка АПН України*

Випуск підготували:

Копиленко О.Л. (керівник), Зайчук О.В., Ворошилова І.В., Мовчан Ю.В.,
Полинь Ю.С., Санченко А.Є.

Відповідальний за випуск

Білоусов Л.В.

Редактор

Бурсук О.Д.

Підписано до друку 14.10.2008.

Формат 60x90/16. Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman.

Ум. друк. арк. 3,44. Обл.-вид. арк. 2,58.

Оригінал-макет підготовлено в
Інституті законодавства Верховної Ради України
04053, м. Київ, пров. Несторівський, 4.